

Fűben-fában, képekben

Virág mamó fűvészkönyve – akvarellkiállítás Aneta F. Holasová illusztrációiból

Budapest, 2024, Petőfi Irodalmi Múzeum, Bártfay-terem

Mesélni jó. Hát még hallgatni a történeteket, amiket annak idején édesanyánk olvasott fel. Felnőttként már mi adjuk tovább ezeket gyermekeinknek. Ilyenkor nosztalgiával gondolunk vissza gyermekkorunkra, a meséléssel töltött estékre. Aneta Františka Holasová is mesemondó, de ő képekkel beszél el történeteket, amelyeket a Petőfi Irodalom Múzeum Bártfay-termében mutatott be *Virág mamó fűvészkönyve* címmel. A részletgazdag, kézzel festett illusztrációk még a kemény szíveket is „meglágyították”.

Még azokat is megmosolyogtathatták, akikről felnőttként már távol áll ez a világ. Az én szívembe rögvest belopták magukat ezek a játszi könnyedséggel kreált kompozíciók. Sugárzott róluk, hogy örömből születtek, vidámság hatja át őket, mint a meséket. A kiállított képek varázslatos helyszínekre kalauzolták el a nézőket, oda, ahol bánatnak nem lehet helye. A kompozíciókon hol pöttyömnyi emberek játszottak növényekkel, hol egy fekete párduc tette ugyanezt „torzonborz” majmocskákkal. Az alkotó akvarelljein bármi megtörténhet, például rovarok választottak lakóhelyüknek egy hotelt.

A *Rovarhotel* című történet leírásából praktikus útmutatást kapunk. A házikó alapjául egy régi, fából készült zöldségláda szolgált, amit felállítva rendezhettünk be. „Az alsó emeletre kisebb köveket, kavicsot, homokot helyezünk és az egészet kibéleljük mohával” – olvashattuk az elkészítési módról. Fülbemászók, futrinkák, poloskák ezt szeretik. Fontos, hogy minden emelet kéreggel és gallyal legyen elválasztva. A második szint száraz levelekkel, szénával, tobozokkal kell megtöltődjön a hétpettyes katicabogaraknak. A harmadik emeletre pillangóknak szánt kis szobák kerülnek. Sima, „szűk, nyílásokra, nagyjából 10 cm magas és 1 cm széles résekre van szükségük”. A legfelső szint a magányos méhek „fészke” kerek nyílásokkal, folyosókkal. És persze tető is kell a beázás ellen. Ezután mehet is ki a kertbe, annak egy nyugodt szegletébe.

A rovaroknak szánt hotelből ítélve Aneta F. Holasová számára kulcsfontosságú a természet. Erről tanúskodnak a tárlat vitrinjei mögött „rejtett” könyvek

TAKÁTS FÁBIÁN (1987) a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Karán végzett művészettörténet szakon. Szakterülete a 20. század művészete.

és azok illusztrációi, de legjobban a falon függő műveken ötlük szembe az erdőmező szeretete. Az aprólékos, szépen kidolgozott rajzok az élővilág pontos, alapos ismeretéről árulkodnak.

Pedig Aneta F. Holasova könyv- és papírrestaurátornak tanult, mégis illusztrátorként végzett, és így dolgozik a mai napig. Életrajzából kiderül, hogy 2013-ban mutatkozott be *Lumír včelaří* (Lumír méhészkedik) című kiadványával, amely gyorsan az olvasók kedvence lett. Arany Pántlíka-díjra jelölték, több nyelven is napvilágot látott. Műveivel tíz éve szerepel a *Rakéta* című cseh gyerekirodalmi folyóiratban – tájékoztatott a kiállítás ismertetője. Az alkotás mellett akvarelles és illusztrációs workshopokat is tart, gyermekeket, gyermeklelkületű felnőtteket egyaránt szívesen fogad. Több cseh kiadóval (Albatros, Běžilíška stb.) működik együtt. Magyarra három kötetét fordították le, a *Mesegyár*, a *Toncsa és a cirkusz*, illetve a *Fűvészkönyv* címűeket.

Ez utóbbi lett címadója a *Virág mamó fűvészkönyve* tárlatnak, és nem véletlenül, hiszen talán a leglátványosabb a világa, a természet. Az erdő szélén él Virág mamó, aki úgy ismeri lakóhelyét, mint a tenyerét. Szakértője a fáknak, bokroknak, gyógynövényeknek, gyűjti levelüket, termésüket, virágukat és gyökerüket. Nagy tudásra tett szert, amit nem rest átadni unokáinak. Mamó és unokái együtt fedezik fel a növények gyógyító erejét.

A Csirimojó Kiadó gondozásában megjelent kedves kis történetbe Aneta F. Holasová munkái kiválóan illeszkednek. Rosznáky Emma kulturális újságíró szerint „az egész könyv felér egy botanikakurzussal, de Holasová alkotásai gondoskodnak arról, hogy mindez ne tűnjön papírizúnek”.

A Bártfay-teremben látott művek Szegedi Katalin képi világára emlékeztethetik a látogatókat. Noha párhuzamot vonni, két alkotót összevetni nem éppen szerencsés, vannak kivételek. Mint most is, amikor Szegedi sajtósági stílusa, leleményes bravúrja remekül megjelenik Aneta F. Holasová illusztrációin is. Ugyanaz, a felnőttek számára is élvezettel nézhető stílus, ugyanannak az életszeretnek, a gyermekek őszinte kíváncsiságát megőrző szemléletnek a tükröződése.

A *Virág mamó fűvészkönyve* varázslatosan hatott. A meseillusztráció műfajában nehéz újat mutatni, a klasszikus, harmonikus és színpompás rajzok biztos sikert hoznak. Aneta F. Holasová sem törekszik másra, illusztrációi követik ezt a hagyományt. Csak mesél, mint Rémusz bácsi, szórakoztat, tanít és gyönyörködtet.